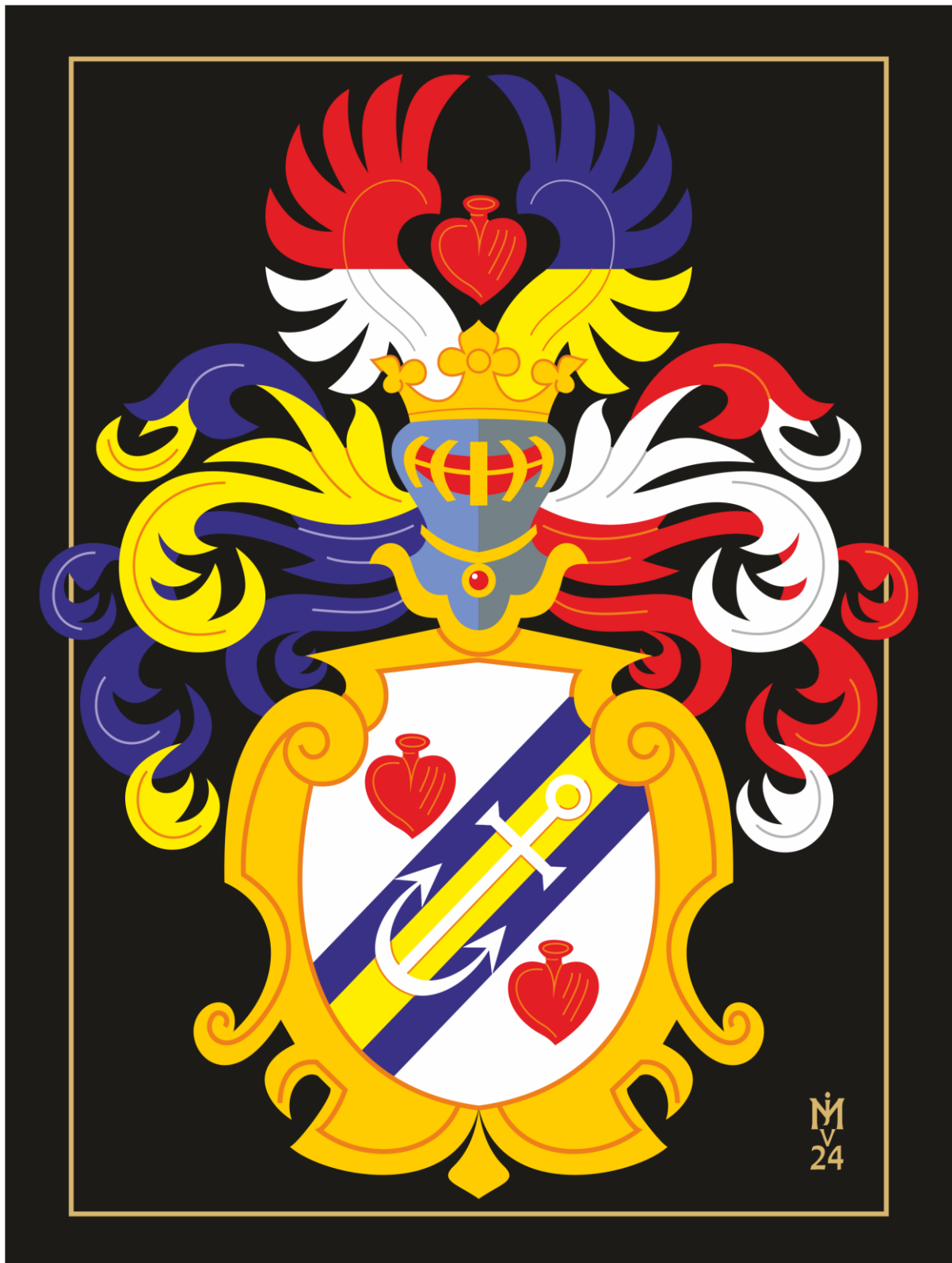

Herzig z Herzfeldu

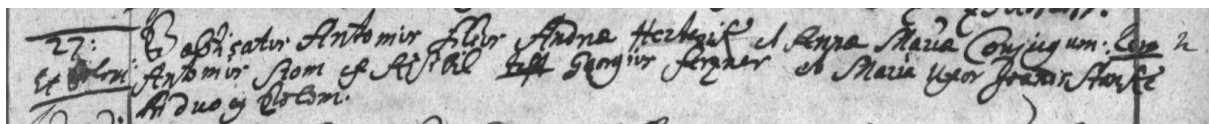

Úvod

Rodina Herzigů pochází z malé obce Polom v Orlických horách. Dvěma bratrům z této rodiny se podařilo dosáhnout vysokých úřednických postů na opočenském panství. Mladší Antonín to dotáhl až na ředitele celého panství a Marie Terezie mu dokonce udělila šlechtický titul z Herzfeldu. Jeho potomci si pak vzali členy jiných šlechtických rodů mimo jiné i rodu hraběte Kolowrat-Krakowský. Zatím se mi bohužel nepodařilo dohledat rodokmen až k žijícím členům nesoucím toto jméno, ale na internetu lze několik osob s příjmením Herzig von Herzfeld najít. Doložené ale máme velké množství potomků jeho dcery Johanny. Ta si vzala vysokého úředníka opočenského panství a později dokonce ředitele častolovického panství Antonína Ulricha. Viz podrobně pak potomci jeho dcery provdané za panského lékaře Františka Hauptmanna v samostatných životopisech.

Antonín Herzig z Herzfeldu (1710 – 1789)

Antonín Herzig¹ Narozen 27.1.1710 v Polomu v Orlických horách. Jeho rodiče se jmenovali Ondřej a Anna Marie. I když to není uvedeno v matrice křtu, tak se později všude psal jako Antonín František Herzig.

Výtah z matricy narození Antonína Herziga [8]

O jeho životě, který prožil v Polomu nevíme nic. Víme však, že se ze skromných poměrů vypracoval až do vedení celého opočenského panství. O tom, jak se dostal do služby na opočenském panství se sice dozvídáme z více pramenů, ale tyto se v některých svých částech rozcházejí. Z nich tak vybírám tyto:

Německý kronikář Nedaleké Olešnice Hugo Wondreiz napsal v roce 1940:

Genannter Graf Hieronymus kam auch einst in diese Gegend und in Polom traf er einen Gänsejungen namens Herzig, der ihm wegen seines munteren und aufgeweckten Wesens auffiel. Er nahm ihn mit, ging nach Opočno und machte ihn später daselbst auf einem Maierhofe zum Schaffer. Nachträglich wurde er Oberamtmann auf der Herrschaft, tat sich im siebenjährigen Kriege besonders hervor, so dass er vom Kaiser geadelt und den Titel "von Herzfeld" bekam. [1]

Překlad: Do těchto míst jednou přišel hrabě Hieronymus (Colloredo) a v Polomu potkal pasáčka hus jménem Herzig, kterého si všiml pro jeho temperamentní a bystrou povahu. Vzal ho s sebou do Opočna a později z něj udělal šafáře na tamním statku. Nakonec se stal i vrchním celého panství.

Další zmínka je v knize Historie městečka Olešnice (1997-1999):

...opočenský správce Antonín Herzig, pocházející z Polomu. Jako potulný chlapec přišel do opočenského zámku, kde se vtipného chlapce ujala čeled'. Svými schopnostmi se pak vyšinul až na správce panství...

V publikaci Vlastenecko-hospodářská společnost a národní obrození v severovýchodních Čechách (1969) bylo uvedeno:

Antonín Herzig vstoupil jako sirotek do panských služeb jako pasáček vepřů a postupně postupoval ve funkcích, až se stal „direktorem“ panství, k němuž patřila 3 města a 103 vesnic... [3]

Tyto zdroje jsou ale o 150 až 200let mladší a pravděpodobně vycházejí z nějakého staršího textu. A to, jestli byl nebo nebyl sirotek, když vstoupil do hraběcích služeb, už se asi uspokojivě nikdy nedozvíme, protože matricy úmrtí z Polomu z této doby nejsou. Pouze z dochovaných matrik narození víme, že měl více sourozenců:

Jan Jiří (*8.10.1705) - byl z nalezených sourozenců nejstarší. Dle matrik je v roce 1746 uváděn jako Contribucionista před smrtí pak jako Oficialem Aeconomus (finanční úředník)². Jan Herzig a byl celkem dvakrát ženat:

První žena – **Františka** – Spolu měli 2 známé děti:

Johana (23.2.1738 – ?)

Jan (24.2.1741 – ?). Dle matrik se stal Dominii Aderspachensis frumentarius – obilní, hospodářský správce, obroční na panství Adršpach. Byl ženatý s **Marií Annou** dcerou dcerou Josefa Raaba, panského zahradníka v Opočně (Druhou dceru si vzal František Hauptmann, panský chirurg tamtéž).

Druhá žena (svatba 7.10.1746) – **Barbora** – narodila se 30.6.1725 a zemřela 29.10.1780 (tou dobou už byla vdova). Spolu měli dceru **Barboru** (*28.10.1748), ta se provdala 31.1.1774 za Františka Hradeckého, panského zahradníka.

¹ V pozdějších oficiálních dokumentech označován jako Herzig. Ale matrice křtu i v pozdějších matrikách je často psáno Hertzig

² V matrice úmrtí jeho druhé ženy je ona uváděna jako vdova po Oficialem Aeconomus.

Další sourozenci Antonína Herziga byli:

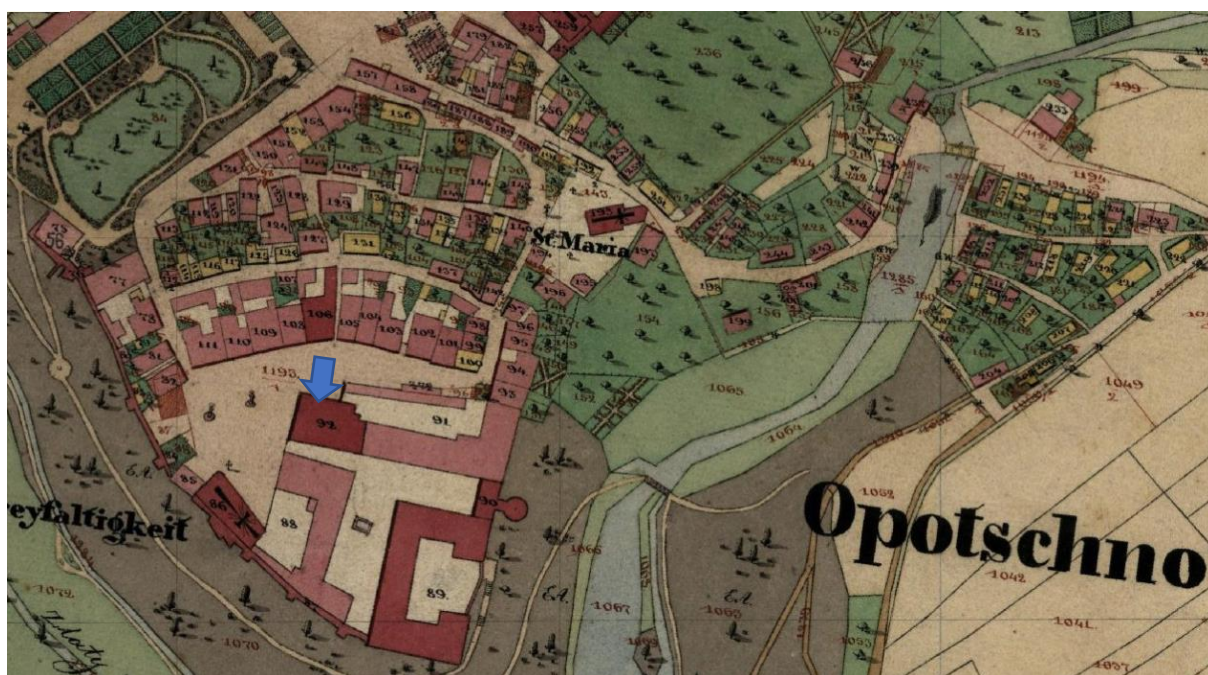
Anna Zuzanna (8.3.1707 – ?), **Anna Rozina** (18.4.1708 – ?), **Anna** (21.5.1713 – ?), **Karel** (22.2.1714 – ?) a **Anna** (8.2.1715 – ?). O těchto sourozencích nic dalšího zatím nevíme. Pravděpodobně se ani všichni nedožili dospělosti. Minimálně u tomu napovídá opakované použití jména Anna. Tedy starší ze sester už musela být mrtvá)

O životě Antonína Herziga v době jeho působení na panství Opočno až do jeho smrti, už máme informací mnohem více. A to hlavně z mnoha dochovaných a archivovaných dokumentů, které Antonín Herzig napsal nebo aspoň podepsal. Jméno Antonína Herziga se také hojně vyskytuje v matrikách, a to jak u vlastních událostí (křty, svatby a pohřby), protože měl sám hodně dětí, tak i jako svědek či kmotr u cizích svateb, kde byl jako známá osobnost hojně zván.

Z těchto dokumentů lze také dobře vysledovat, jaké funkce Antonín Herzig na panství Opočno postupně vykonával (i když se někdy v jednotlivých zápisech tyto funkce mohou lišit):

V roce 1736 - **polesný**, v roce 1740 **sklepní purkrabí**, v roce 1747 **Frumentarius (obroční)**³, v roce 1751 **Quaestoris Dominicalis (Pokladník panství)**, V roce 1758 a 1764 **OEconomiae Director (hospodářský ředitel)**. V roce 1763 je v matrice uveden jako **Dominia Director (ředitel panství)**. V druhé polovině 18. století se už v matrikách střídá jako označení jeho funkce už jen **OEconomiae Director, Dominia Director, Director (hospodářský ředitel, ředitel panství, anebo jen krátce ředitel)**, což byla velmi pravděpodobně stále stejná funkce správce celého opočenského panství.

Antonín Herzig s velkou pravděpodobností většinu svého působení na panství Opočno bydlel v domě č.p. 2, v tzv. úřednické budově vedle zámku⁴, která byla dobudována krátce před jeho nástupem do hraběcích služeb, v letech 1716-1720.

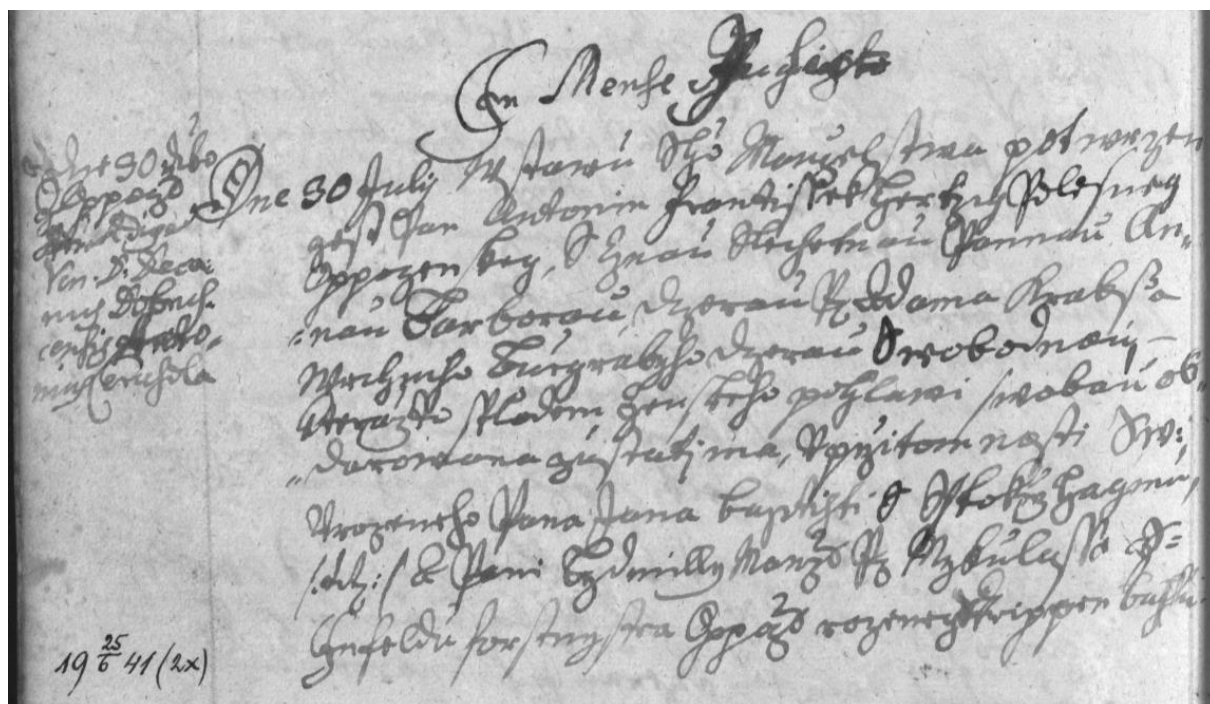

Mapa stabilního katastru města Opočno z roku 1840, úřednická budova č.p.2 je vyznačena modrou šipkou [6]

³ Frument znamená latinsky obilí, tedy frumentarius znamená někdo, kdo se stará o obilí. V tomto případě se jedná o hospodářského správce panství, který měl na starosti obilí. Ve starší literatuře je nazýván též obroční, nebo obročník

⁴ Zápis o tom byl zatím nalezen jen v matrice úmrtí Antonína Herziga z roku 1789.

Antonín Herzig byl také jednou ženatý. 30.7.1736 se oženil se s **Annou Barborou**, dcerou tehdejšího vrchního purkrabího Adama Krebse:

Výtah z matriky oddaných Antonína Herziga⁵ [8]

⁵ Přepis matriky: Dne 30 July v stavu sv manželstva potvrzen jest pan Antonin František Hertzig polesnej opočensky s dcerú šlechtenu pannú Annau Barborou dzerou P. Adama Krebse wrchniho Burgrabyho dcerau svobodnau kterážto plodem zenskeho pohlavi s wobau obdarovana zustati ma přítomnosti sw: urozeneho pana Jana baptista z ?Opkokořhajmu? Paní Lydmilly manž. P. Mykulassa z chenfeldu forstmistra oppč. (Opočenského)

V roce 1750 se Antonín Herzig také stal fundátorem sochy sv. Antonína Paduánského, stojícího dodnes u vstupu do nového hřbitova v Opočně.

Autorsky zatím neurčená socha sv. Antonína Paduánského z roku 1750

Antonín Herzig také sepsal paměti z doby Sedmileté války. Podává v nich toto svědectví:

„Dne 16. 7. 1758 král pruský s armádou asi 16 tisíc mužů přepadl opočenské panství a generála Laudona, který se 4 až 5 tisíci muži stál v nové oboře u Záhornice, chtěl zajmouti. Generál Laudon nocoval na zámku, aniž by měl zdání o nepříteli. V neděli 16. 7. 1758, když mu bylo hlášeno, že se objevil nepřítel a stahuje se ze dvou stran k Opočnu, sám na koni ze zámku vyjel, aby nepřítele pozoroval. Sotva však vyjel, bylo slyšet na pravém boku nepřítele nedaleko Přepych potyčku s husary. Generál Laudon ihned velel pěchotě s děly proti nepříteli. Palba z obou stran trvala do půl druhé hodiny. Když Laudonovi hrozilo obklíčení, ustoupil v nejlepším pořádku a při stálé střelbě oborou přes obě Záhornice k Solnici. Jaké škody při tom Záhornice utrpěla, nebylo zjištěno. Bylo zle, opravdu zle. Co snad ještě nepřítel na poli nezničil, strávilo a zkrmilo nadobro vojsko generála Laudona. Ledva generál Laudon ustoupil, vjeli ihned pruští husaři jako vzteklice do Opočna, loupili a vyplundrovali všechno, nač jen mohli přijít, takže strachem a hrůzou většina lidí utekla. V půl hodině potom přitáhly dva nebo tři prapory pěchoty a s nimi i sám král; hned byl obsazen zámek a byty úředníků i městské domy. Prusové se zmocnili pivovaru, sklepů i všech komor a vůbec všechno, co se jim poněkud hodilo, mocí pobrali. Pacholci a jiná sběr loupili na všech stranách, takže nebylo koutku, který by nebyli prohledali a proslídili. Hned bylo vypsáno dodávání chleba a jiných potravin, že však ani toho, ani onoho nebylo, byli hned vysláni vojáci s lidmi, kteří, kdekoli koho popadli, nutili ho, aby šel obilí sekati, mlátiti, mlíti nebo péci chléb. To se dělo ve dne v noci, takže za těch osm dní, co nepřítel v Opočně dlel, sehnal 29 000 porcí chleba. Ostatní osení bylo od vojska, tábořícího mezi Opočnem a pohorím, úplně zkrmeno. Dobytek, s kterým se lidé utekli do lesů na míle daleko, husaři většinou vyslídili a přihnali. Co nespotřebovalo samo vojsko, rozložené kolem Opočna, bylo odehnáno dílem do Slezska, dílem k hlavní armádě. Hned nato v prosinci 1758 byla vypsána válečná kontribuce, jakož i v letech 1759 a 1780, který záhorský lid velmi sužovala. [4]

Podobně se píše v knize „Historie městečka Olešnice“ od Jaroslavy Lemfeldové, viz výňatek z této knihy⁶:

16.července r. 1758 vtrhl pruský král se 16.000muži do Opočna, kde se ubytoval na zámku. Chtěl zajmout generála Laudona, který tu nocoval. Ani netušil, co mu hrozí. Ráno však upozoroval, že je zle, že se je generál snaží obklíčit. Strhla se bitva, ale po půldruhé hodině musel genrál Laudon ustoupit přesile. Pak vtrhli prušští husaři do města, kde loupili a vraždili, ničili vše, nač přišli. Pak sám král se dvěma prapory obsadil zámek, byty úředníků a městské domy. Zmocnili se pivovaru, sklepů i komor. Nic jim neuniklo. Nepřítel vyhlásil zabavení chleba a všech potravin. Protože lidé nic neměli, museli posekat obilí, vymlátit ho a péci chleba. Upekli 2.900 chlebů. Ostatní osení zkrmlili koně pruské

19.července přijel do Opočna anglický generál a na to 23.července odjel pruský generál. Jeho vojsko s sebou odvezlo zbylý dobytek. Správce panství Herzig jim musel dát ještě 4.000kg mouky.

U ručnic, které museli zajatí Chorvaté složit v zámku, nechal král urazit pažby, zámky a hlavně vyhodit. 26.července táhla armáda od Hradce Králové ke Králově Lhotě, kde se utábořila. Král sídlil v Rohenicích.

Časně ráno, 28.července se husaři přihnali stasenými šavlemi a namířenými bambitkami do Opočna. Zatkli správce Herzika a vrchního purkrabího a vedli je stromořadím mezi Opočnem a Dobruškou, kde byla nepřátelská pěchota. Velitel, gen. Rotzau, odevzdal oba stráží. V té době husaři zle řádili, na co přišli, to ukradli. Odpoledne se hrnuli k Novému Městu, Herzig musel s nimi. Propustili ho až v Černčicích.

11.srpna L.P. 1758 přijel pruský král z Moravy do Hradce. 28.srpna přitáhl opět gen. Rotzau s 1.200 muži k Opočnu a utábořil se v pulickém stromořadí.

8.září konečně opustil nepřítel české území a válka se pak vedla mimo ně. V prosinci byly opět vypsány válečné kontribuce.

15.února L.P.1763 byl konečně uzavřen tolik očekávaný mír. Téhož roku byl hrabě Rudolf Colloredo dědičně povýšen na majoritního knížete.

V této válce získal nemalé zásluhy i opočenský správce Antonín Herzig, pocházející z Polomu. Jako potulný chlapec přišel do opočenského zámku, kde se vtipného chlapce ujala čeleď. Svými schopnostmi se pak vyšinul až na správce panství a byl jmenován r. 1795 dvorním dekretem Marie Terezie *šlechticem z Herzfeldu* a obdržel znak a klenot. Jeho jediný syn vstoupil do řádu Kapucínů Dal postavit u opočenského hřbitova pískovcovou sochu sv. Antonína Paduánského.

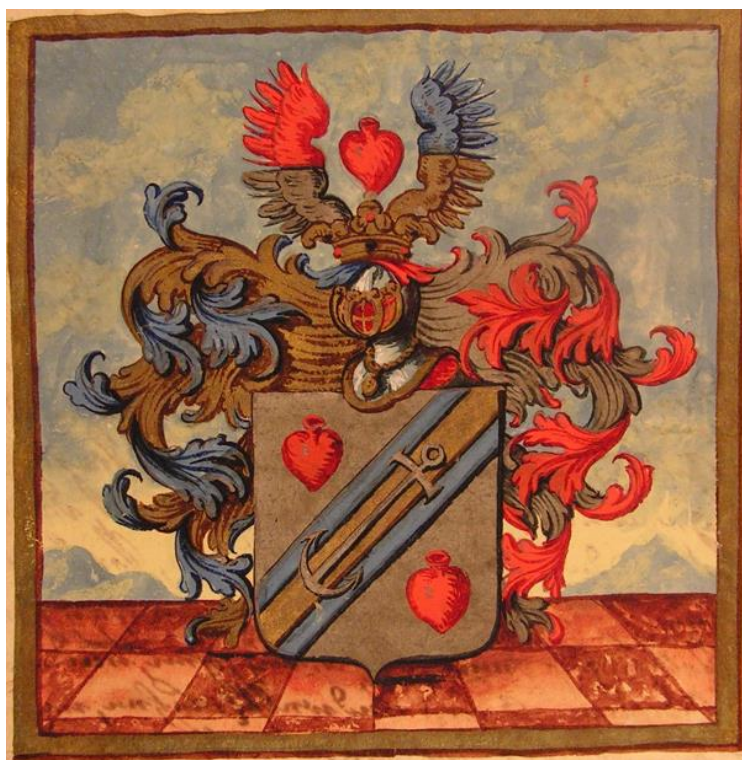
⁶ V knize je ale několik nepřesností, např. šlechtický titul získal Antonín Herzig 1775 (ne 1795) a Syny také neměl jediného, ale měl jich více atd.

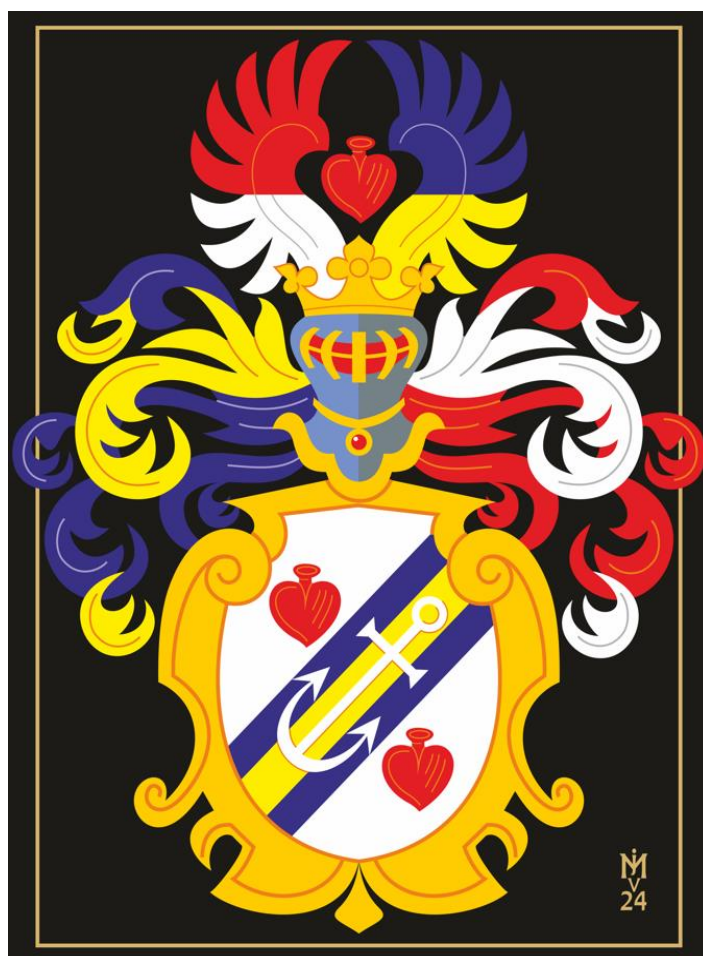
Ve Státním ústředním archivu v Praze je také v řádovém archivu kapucínů uložen fascikl spisů, který se vztahuje k událostem v období nevolnického povstání na opočenském panství z roku 1775. Regent opočenského panství Antonín Herzig v nich krajskému úřadu píše, že dne 21. 3. dostal od rychtářů v Rohenicích a Šestajovicích a od mlynáře ve Zvoli zprávu, že do Rohenic, Šestajovic a do Zvole došel „písemný rozkaz“ od českých i německých sedláků, shromážděných u Chvalkovic a Choustníkova Hradiště, totiž aby nerobotovali, byli vybaveni na třídní cestu, na kterou se měli vydat po daném znamení zvonem a zrádce, aby ztrestali vyrabováním a zapálením domu. Hlavní osou revolučních událostí na Opočensku je tažení poddaných do Opočna. Opočenský regent uvádí v podrobné zprávě pro krajský úřad v Hradci Králové, že 22. 3. přišlo do Opočna asi šest set osob. Správce opočenského panství podrobně popisuje obsah toho, co mu poddaní přednesli: že od srocených německých a českých sedláků dostali vzkaz, aby přestali robotovat, že však neodepírají robotu úplně, ale chtějí robotovat jen tolik, jak bylo dohodnuto na náchodské kanceláři, totiž pro osedlého sedláka jeden den v měsíci s dvěma koňmi, chalupník dva dny ruční roboty v roce. Chování houfů asi 600 poddaných, který byl ozbrojen holemi a kyji, muselo být ovlivněno přítomností vojska, které již den před tím přitáhlo do Opočna. Přišlo od Smiřic, na požádání správy panství. Vojsko nemělo příkaz rozehnat v Opočně houf poddaných, pouze je nevpustilo do zámku, ani do města. Tam směli jen zástupci – šest – osm osob z každé vesnice. Jednali osobně s regentem panství Antonínem Herzigem. Ten je odkázal na nařízení, podle kterého mají poddaní vykonávat robotu až do vydání nových urbářů. K ostatním požadavkům jim sdělil, že bochničky, které žádali k robotní práci, mají být vydávány, má však být o tom podána zpráva. Dále že repartice (tj. poměrná část berně) bude srážena měsíčně při placení kontribuce a že nebudou biti bez příčiny. Po dvouhodinovém jednání opustili vybraní zástupci vsi klidně vrchnostenskou kancelář, připojili se k zástupu poddaných, který je očekával a který se nyní pokojně rozešel. Tím však nebyly události uzavřeny. Příští den v noci přitáhlo šest kompanií Colloredovského pluku a obsadilo vsi Přepychy, Čánku, České Meziříčí, Pohoří a Semechnici, zbytek byl usazen v Opočně. Tažením na opočenský zámek a postavení požadavků nebyl obnoven klid na panství. Dál probíhala protirobotní agitace. Dne 1. 4. byli sezváni všichni rychtáři z panství na opočenský zámek. Měli zde přísahat poslušnost své vrchnosti. Aby si nepřestali uvědomovat přítomnost vojska ve vesnicích ani na chvíli, byl pozván i plukovník hr. Pallavicini ještě se čtyřmi důstojníky. Aby divadlo bylo ještě působivější, byl přinesen s obvyklými poctami plukovní prapor, který byl pak vedle křížku a hořících svící jednou z rekvizit při vlastním skládání přísahy.

Za to, že svým vyjednáváním se vzbouřenými sedláky získal čas k povolání vojska a přispěl tak k potlačení rebelie, byl Antonín Herzig povýšen do šlechtického stavu s predikátem „von Herzfeld“.

Císařovna Marie Terezie povýšila do šlechtického stavu hospodářského ředitele v Opočně Antonína Herziga s predikátem „z Herzfeldu“ majestátem daným ve Vídni dne 14. 12. 1775. [4]

Erb Antonína Hergiga z Herzfeldu, jak je uložen v zemských deskách v Praze

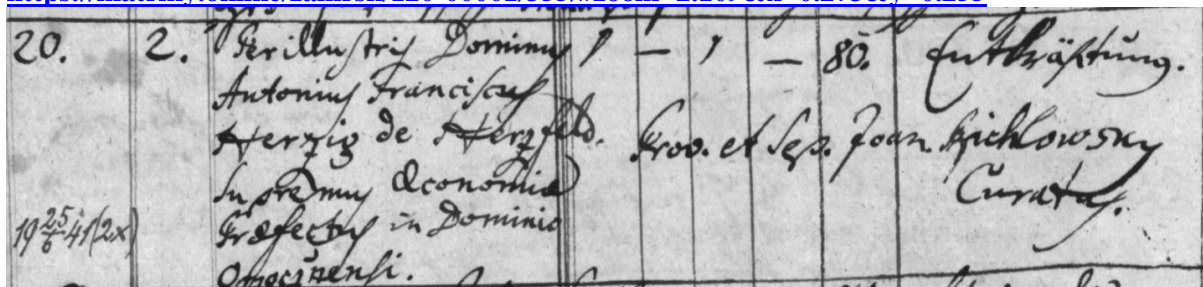
Erb Antonína Herziga z Herzfeldu, nově vymalován heraldikem Miroslavem Pavlů⁷

⁷ Heraldik Miroslav Pavlů je uznávaný heraldik a odborník na heraldiku

V letech 1781 – 1782 se také hojně jméno Antonína Herziga z Herzfeldu vyskytuje v archívech v souvislosti se sestavováním seznamů nekatolíků na opočenském panství⁸ [4]

Antonín Herzig z Herzfeldu zemřel 20.6.1789 v Opočně, č.p.2, tedy v tzv. úřednické budově vedle zámku, viz matrika:

<https://matriky.online/zamrsk/120-00001/355/#zoom=2.109&x=0.273&y=0.255>

Výtah z matriky zemřelých Antonína Herziga [8]

⁸ Edice tolerančních přihlášek. Přihlášky k evangelickým církvím. Na základě povolení tolerančním patentem v letech 1781 – 1782. Země Čechy. Kraj 15. Hradec králové. Veritas, historická společnost pro aktualizaci odkazu české reformace. Telč. 2004.

Na místním starém hřbitově je stále umístěn jeho náhrobek:

Původní náhrobek Antonína Herziga na starém Opočenském hřbitově

Manželé Antonín a Anna Barbara Herzigovi spolu měli 15 dětí. Z toho se dospělosti dožilo 7:

Jan (1737 – asi 1766)

Křtěny jako Jan Nepomuk František Antonín. Narodil se 30.5.1737. Dle matriky je v jednom zápisu svatby uveden jako písař v kanceláři (cancellariae scriba). Dle rodokmenu Oto Hauptammanna měl padnout v tzv. sedmileté válce u Landshutu

Gabriela (1739 – asi 1760)

Narodila se 21.3.1739.

16.9.1764 se provdala za Gabriel nadporučíka Trawiczky de Trawiczky, důstojníka husarského pluku Emerico-Esterhazi.

Marie (1740 - ?)

Narodila se 19.7.1740. Pokřtěná jako Marie Magdalena Anna.

28.4.1772 si vzala si Jana Procházku, hospodářského ředitele (Aeconom Director Geyersbergensis) - Geiersberg – Kyšperk, dnes Letohrad – Syn Tadeáš (měl pracovat u hr. Valdšteina)

Josefa (1742 – asi 1819)

Křtěná jako Josefa Johanna Anna dcera se narodila 20.2.1742.

V roce 22.8.1763 si vzala Frederika Wilhelma Libera Barona z Roth. Zemřela asi 14.8.1819

Johanna (1743 – 1800)

Johanna se narodila 10.12.1743. Vzala si panského úředníka Antonína Ulricha, pozdějšího ředitele panství Častolovice. Více níže v samostatném životopise Antonína Ulricha níže.

Václav (1745 – 1749)

Václav se narodil 19.10.1745 a byl pokřtěn jako Václav Antonín. Zemřel ve 3 letech, 28.10.1748.

Antonín (1747 - 1827)

Antonín se narodil 13.6.1747 a byl pokřtěn jako Antonín František Mikuláš – později vstoupil do Řádu menších bratří kapucínů v Opočně. Přijal řeholní jméno Serafin. Později se stal i klášterním vikářem. Zemřel 12.9.1827 ve věku 80 let taktéž v Opočně.

Ignác (1749 - 1812)

Ignác se narodil 1.8.1749 a pokřtěn byl jako Ignác František 1778-1798 byl poštovník v Golčově Jeníkově, kde také 16.5.1812 zemřel.

V Golčově Jeníkově si vzal za manželku Annu Weitenweberovou (1759 – 1813). Ta zemřela v témže městě 8.8.1813. Měli spolu 15 dětí. Zde uvádím druhé, čtvrté, páté, sedmé a patnácté⁹:

Antonín Jan – narodil se 19.7.1778 v Golčově Jeníkově, byl nadporučík a velel domobraně

Ve Světlé. 2.10.1803 si vzal v Nebovidech Terezii Dorotu Jungwirthovou narozenou 4.10.1784 v Čáslavi. Měli 10 dětí: Anna Barbora (1803 Čáslav - ?), Terezie (1805 Praha - ?), Rosalie Eleonora (1806 Praha – 1815 Vilémov), Ignác (1808 Čáslav – 1818 Čáslav), Jan (1809 Čáslav – 1809 Čáslav), Františka Amalie (1810 Světlá - ?), Sofie (1812 Světlá - ?), Leopoldina Konstancie (1814 Světlá - ?), Rozárie (1815 Vilémov – 1815 Vilémov), Václav Josef (1817 Vilémov – 1817 Vilémov)

Ignác Jan – narodil se 21.1.1781 v Golčově Jeníkově, byl c.k. poručík a zemřel 16.2.1813

Jan František – narodil se 19.2.1782 v Golčově Jeníkově, zemřel 19.2.1818 v Praze

Josef František – narodil se 28.3.1783 v Golčově Jeníkově a zemřel 20.12.1820.

26.5.1811 si vzal **Amalii Karolinu hr. Kolowrat-Krakowská** (21.12.1791 – 11.10.1872).

---

⁹ Všechny informace o Ignácovi Herzigovi a jeho rodině jsou čerpány Almanach českých šlechtických a rytířských rodů [7] a neručím z jejich správnost.

Františka – Narodila se 16.8.1784 v Golčově Janíkově a zemřela 11.5.1868

Vzala si **Filipa hr. Kolowrat-Krakowský** (1789 – 1868), bratra více uvedené Amalie

Leopold Alexander – Narodil se 20.11.1795 v Golčově Jeníkově a zemřel 20.12.1846 tamtéž.

Byl c. k. krajský komisař. Vzal si Leopoldinu, sv. paní Haan (1805 – 1839). Měli dceru Justinu (1830 - ?) x Jakub z Reinleinu.

Josef (1751 – 1751) a Anna (1751 - ?) - dvojčata

Narodili se 10.3.1751. Josef zemřel 9 měsíců po narození, 15.6.1751. Annu se zatím nepodařilo dohledat.

Rosalie (+ 1752)

Zde máme pouze úmrtí 14.3.1752

František (1753 – 1757)

Narodil se 15.1.1753 a zemřel ve čtyřech letech 21.5.1757.

Leopold (1754 – 1755)

Narodil se 9.11.1754, křtěný jako Leopold Václav František a zemřel 10 měsíců, 20.9.1755

Rosalie (1756 – 1760)

Narodila se 6.8.1756 a zemřela ve 3 letech, 22.6.1760.

Anna Barbara (1758 - 1760)

Narodila se 20.8.1758, zemřela 8.2.1760 ve věku 18 měsíců.

Antonín Ulrich

U Antonína Ulricha neznáme místo a datum narození, ani úmrtí. První nalezená informace je až z matriky z roku 1767 kdy už je Antonín ženatý za **Johanu**, dceru **Antonína Herziga**, ředitele opočenského panství. V té době je Antonín Ulrich uváděn jako Kontribuční (Contribuciony), tedy něco jako výběřčí daní, na stejném opočenském panství. Byl tedy podřízený svého tchána.

V opočenské matrice, ale nenacházíme samotný zápis o svatbě, ta tedy musela proběhnout v jiném, nám zatím neznámém místě. Ale díky časté angažovanosti jeho ženy Johany při křtech víme, že ještě 18.8.1766 byla svobodná a 11.2.1767 už je uváděna jako manželka Antonína Ulricha. Tedy v tomto cca půlročním období muselo dojít ke svatbě.

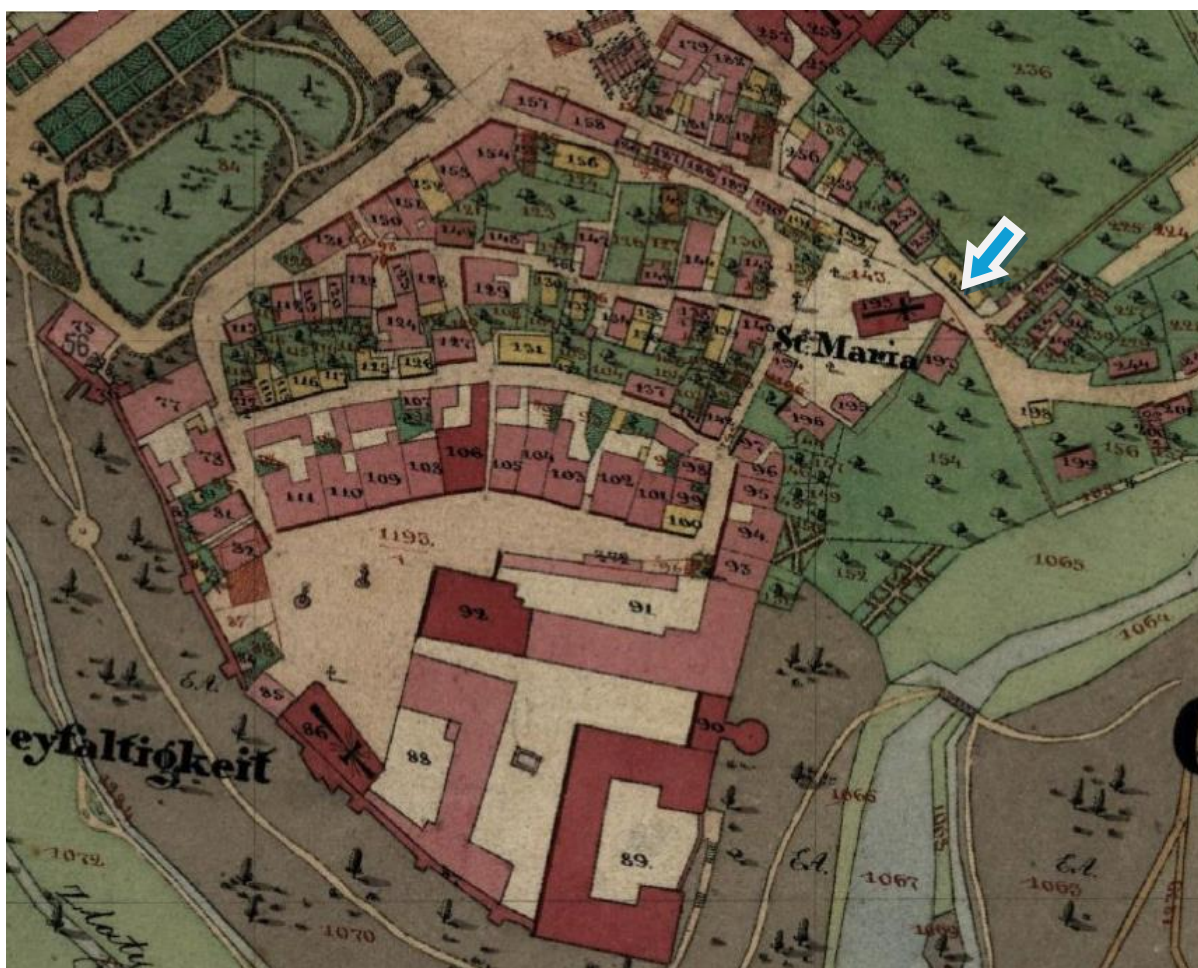
Jak už bylo uvedeno Antonín Ulrich byl vysokým úředníkem na panství Opočno. Postupně, jak bylo nalezeno v matrikách, stoupal v kariérním žebříčku:

2/1767 – Kontribuční (Contribuciony, Contributionum)¹⁰

6/1768 – Prioris Burgravij (purkrabí)

11/1768 – Superioris Burgravij¹¹ (purkrabí)

15.7.1772 už je uváděn v matrice jako bývalý úředník (Ex officialis) a bydliště má i s rodinou v Opočně č. 119. Zajímavé je, že v tomto domě ve stejný čas bydlel panský chirurg František Hauptmann. Tito si nejen vzájemně byli kmotry na křtinách, ale později se i Ulrichova dcera a Hauptmannův syn vzali a měli spolu spoustu dětí.¹²

Mapa stabilního katastru města Opočno z roku 1840, dům č.119 je vyznačen modrou šipkou [6]

¹⁰ Člověk zodpovědný za výběr daní a poplatků

¹¹ Burgravij znamená latinsky purkrabí, tedy správce hradu nebo zámku. Priori znamená latinsky předchozí, nebo předchůdce Superioris je latinsky nadřízený. Ale těžko říct jaké měly tyto dvě funkce návaznost.

¹² Viz samostatná Historie rodiny Hauptmannů.

Stav z léta 1772 byl ale nejspíše přechodný. Antonín Ulrich sice skončil ve službě v Opočně, ale jen proto, že už měl nachystanou další kariéru jinde.

3.11.1772 už je totiž uváděn jako ředitel panství Častolovice (Directoris Czastolovicio) u hraběte Štemberka. Dle záznamů z matrik, bydlel přímo na místním zámku.

Mapa stabilního katastru městyse Častolovice z roku 1840, zámek je největší červený objekt s nádvořím [6]

Jeho žena Johana umírá 1.11.1800. Ale bohužel nevíme kde. V matrice Častolovic ani Opočna toto úmrtí není zaznamenáno.¹³

Poslední informaci o Antonínu Ulrichovi pak máme z léta 1783, kdy je stále ředitelem panství. Pak se jeho stopa ztrácí a v Častolovické matrice není zaznamenáno ani jeho úmrtí.

¹³ Informace o datu úmrtí, máme jen z fotokopie textu psané Dr. Františkem Hauptmannem, jejím zetěm

Antonín Ulrich měl se ženou Johanou hodně dětí. Část se jich narodila ještě v Opočně:

Anna Barbara – narozená 1.12.1767 v Opočně, otec je zde kontribuční.

Antonín – narozen 18.7.1769 v Opočně, otec je zde vrchním purkrabím.

Marie Aloisie – narozená 18.4.1771 v Opočně, otec stále vrchní purkrabí.

Vzala si Františka Rayt s Baumgartenu, který byl purkmistrem na královském hradě Trutnov. Měli děti: **Karel** – Měl syny Františka a Karla (syn Otakar – primář nemocnice Příbram, Otakar – c. k. Inženýr v Praze

Mina

Marie

Antonín – Provinciál Milosrdných bratří ve Vídni pod řeholním jménem **Odillo**

Johana – Vzala si vdovce po své tetě **Anně Ignácii** – **Dr. Františka Hauptmanna**¹⁴ a měli spolu spoustu dětí¹⁵ [9]

Marie Anna – narozená 15.7.1772 v Opočně č. 119, otec už je uváděn jako bývalý úředník (Ex officialis)

A zbytek pak v Častolovicích:

Marie Josefa – narozená 12.9.1773 v Častolovicích č.1, kde už je otec hospodářským ředitelem panství, ale křest je ještě v Opočně.

Anna Ignácie – narozená 9.10.1774 v Častolovicích č.1. Později se, ale už všude objevuje jen jako Ignácie. Vzala si syna opočenského chirurga (s jehož rodinou s často vídali a byli si i kmotry na křtech), vystudovaného lékaře **Dr. Františka Hauptmanna** a měli spolu spoustu dětí.¹⁵

Marie – narozená 24.3.1776 v Častolovicích č.1. Zemřela 5.4.1776 v 11 dnech tamtéž.

Prokop – narodil se 18.4.1777 v Častolovicích č.1, ale zemřel ještě ve stejný den.

Johanna – narozená 10.7.1778 v Častolovicích č.1

Johannes – narozen 19.10.1780 v Častolovicích č.1. Zemřel v 5 letech, 8.3.1786 tamtéž.

Františka – narodila se 8.4.1782 v Častolovicích č.1

Filipa – narodila se 8.5.1783 v Častolovicích č.1. Zemřela 3.6.1783 tamtéž.

---

¹⁴ Dr. František Hauptmann používal původně příjmení „Hauptmann“, stejně jako jeho otec, ale od roku 1802 se už v matrikách uváděl jen pod příjmením s „Hauptmann“

¹⁵ Viz samostatná Historie rodiny Hauptmannů.

Seznam zdrojů

- [1] <http://www.giesshuebel.de/901chronikwonrdrej.htm>
- [2] <https://www.olesnice.net/obec-7/historie/kronika-olesnice/>
- [3] Bouza, E.: Vlastenecko-hospodářská společnost a národní obrození v severovýchodních Čechách. Předneseno na konferenci o národním obrození v Dobrušce v r. 1969.
- [4] Ze zápisků Ing. Miroslava Pavláka Ph.D
- [5] Roštlapil, J.: Paměti města Dobrušky a panství opočenského. Dobruška. 1887.
- [6] <http://archivnimapy.cuzk.cz/uazk/pohledy/archiv.html>
- [7] Vavřínek, K.: Almanach českých šlechtických a rytířských rodů. 2012
- [8] Státní oblastní archiv v Hradci Králové
- [9] Archiv Otakara Hauptmanna